

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 624/2014-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 30. septembra 2014 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti WM Consulting & Communication, s. r. o., Sad A. Kmeťa 24, Piešťany, zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Roman Kvasnica, advokát, s. r. o., Sad A. Kmeťa 24, Piešťany, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Dunajská Streda v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Er 2967/2000 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti WM Consulting & Communication, s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. júla 2014 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti WM Consulting & Communication, s. r. o.

(ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Dunajská Streda (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Er 2967/2000.

Návrhom na vykonanie exekúcie zo 16. októbra 2000 sa pôvodný veriteľ – Slovenská sporiteľňa, a. s., Tomášikova 48, Bratislava (ďalej len „pôvodný veriteľ“ alebo „pôvodný oprávnený“), domáhal vymoženía pohľadávky v sume 47 090 Sk (1 563,10 €) s príslušenstvom priznanej platobným rozkazom okresného súdu sp. zn. Ro 420/93 zo 6. novembra 1993 voči povinnému v 1. rade R. D., povinnej v 2. rade M. D., povinnému v 3. rade T. D. a povinnému vo 4. rade J. D. (spolu ďalej len „povinní“).

Zmluvou o postúpení pohľadávok z 15. decembra 2010 postúpil pôvodný oprávnený sťažovateľovi pohľadávku, ktorá je predmetom napadnutého exekučného konania. Na tomto základe sťažovateľ zaslal okresnému súdu návrh na zmenu účastníka konania.

Okresný súd uznesením č. k. 8 Er 2967/2000-21 z 22. septembra 2011 pripustil do konania vstup sťažovateľa na strane oprávneného na miesto pôvodne oprávneného.

Sťažovateľ namieta, že okresný súd *„po dobu dlhšiu ako 16 mesiacov nezabezpečil právoplatnosť a vykonateľnosť uznesenia“*, preto mu 15. februára 2013 zaslal žiadosť o prijatie opatrení umožňujúcich doručenie rozhodnutia súdu povinným.

Okresný súd na predmetnú žiadosť nereagoval, preto sťažovateľ podal predsedovi okresného súdu sťažnosť na prietahy v konaní podľa § 62 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“), na ktorú okresný súd do podania sťažnosti ústavnému súdu nereagoval.

Sťažovateľ v sťažnosti ďalej uvádza:

„Súčasný protiprávny stav spočíva v tom, že Okresný súd síce pripustil zmenu účastníka konania na strane oprávneného, avšak nevykonal plynulé opatrenia na doručenie rozhodnutia súdu povinným, čím predmetné uznesenie do dnešného dňa nenadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť. Sťažovateľ sa týmto postupom Okresného súdu dostal do právneho stavu neistoty, z dôvodu prieťahov v konaní spôsobenými prvostupňovým Okresným súdom. Táto skutočnosť má za následok aj stav, kedy exekútor nemôže ďalej vykonávať úkony potrebné na vymoženie pohľadávky v prospech skutočného veriteľa, ktorým je aktuálne sťažovateľ. Konanie o rozhodovaní čiastkovej otázky právneho nástupníctva na strane oprávneného, trvá od 30. 05. 2011, t. j. už vyše troch rokov.

Sťažovateľ má za to, že doterajšia dĺžka konania o tejto čiastkovej otázke je ovplyvnená iba nečinnosťou Okresného súdu, ktorý adekvátne nereaguje na žiadne písomne doručené podania sťažovateľa. Následky tejto skutočnosti, ktoré spôsobil svojou nečinnosťou orgán, ktorého úlohou je práve ochrana zákonnosti, vyvoláva v sťažovateľovi stratu dôvery k tomuto orgánu a najmä bráni uspokojeniu pohľadávky sťažovateľa, v pozícii nového veriteľa, a to aj napriek tomu, že je držiteľom exekučného titulu. Jeho postavenie oprávneného z exekúcie vedenej pod sp. zn. 8 Er/2967/2000 (EX 714/2000), je vo vzťahu k exekútorovi závislé od rozhodnutia Okresného súdu, na ktoré je naviazané aj reálne uspokojenie jeho pohľadávky a tým aj vymožitelnosť jeho súdom už raz priznaného práva. Sťažovateľ považuje nečinnosť Okresného súdu za vážny zásah do svojich majetkových práv a nevidí žiadnu inú možnosť ako sa domôcť nápravy, okrem podania sťažnosti na ústavný súd.

Sťažovateľ sa aktívne domáhal urýchlenia postupu v predmetnom konaní a vyčerpал všetky adekvátne prostriedky, na nastolenie právnej istoty svojho postavenia v predmetnom spore, majúci na mysli žiadosť zo dňa 15. 02. 2013, ako aj sťažnosť na prieťahy v konaní zo dňa 06. 11. 2013, na ktorú však Okresný súd vôbec nereagoval. Do dňa podania tejto sťažnosti na ústavný súd, t. j. do dňa 02. 07. 2014, ubehlo už celkom 17 mesiacov od prvotného úkonu sťažovateľa, ktorým sa na Okresnom súde Dunajská Streda domáhal nápravy nečinnosti Okresného súdu. Hoci Okresný súd vydal uznesenie, ktorým pripustil zmenu účastníka konania na strane oprávneného, avšak skutočnosť, že predmetné rozhodnutie doposiaľ nie je právoplatné a vykonateľné bráni tomu, aby sťažovateľ mohol uplatňovať právo, vyplývajúce z exekučného titulu. V tejto súvislosti si dovoľujeme

upozorniť, že Okresný súd spôsobuje sťažovateľovi stav právnej neistoty a najmä nemožnosť domôcť sa uspokojenia svojich majetkových, a už skôr judikovaných práv. Sťažovateľ je a aj bol v priebehu celého konania pripravený poskytnúť akúkoľvek súčinnosť, ktorú by Okresný súd vyžadoval na rozhodnutie o podanom návrhu na zmenu účastníka konania, no do dnešného dňa nebol k ničomu vyzvaný.“

Vzhľadom na tieto skutočnosti sťažovateľ žiada, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Okresný súd Dunajská Streda v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Er 2967/2000 porušil základné právo [sťažovateľa] zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj... právo... podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru...“

Okresnému súdu Dunajská Streda v konaní, vedenom pod sp. zn. 8 Er 2967/2000 prikazuje konať bez zbytočných prieťahov.

[Sťažovateľovi]... priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 1.000 Eur..., ktoré... je Okresný súd Dunajská Streda povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Okresný súd Dunajská Streda je povinný zaplatiť sťažovateľovi náhradu trov konania k rukám právneho zástupcu sťažovateľa v sume 340,89 €... v lehote pätnástich dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

Návrh na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia sťažovateľ odôvodňuje tým, že prieťahy v napadnutom konaní mu spôsobujú *„trvalý stav právnej neistoty, nemajetkovú ujmu vyplývajúcu z neprimeranej dĺžky konania a tiež majetkovú ujmu spočívajúcu v nemožnosti domôcť sa uspokojenia svojej judikovanej pohľadávky... V tejto sume sťažovateľ zohľadnil najmä dĺžku zbytočných prieťahov v konaní a s nimi spojenú nemajetkovú ujmu sťažovateľa spočívajúcu v pocitoch právnej neistoty a straty dôvery v efektívne poskytnutie súdnej ochrany v predmetnej veci.“*

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, ak namietaným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu tohto základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 7/00, III. ÚS 100/01, III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06).

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnú možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. ...

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu zbytočné prietahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou alebo nesústredenou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (m. m. II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08, IV. ÚS 224/12). Rovnako tak môže zapríčiniť porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (a tiež práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) aj nesprávna činnosť štátneho orgánu (m. m. II. ÚS 33/99, IV. ÚS 224/2012).

Ústavný súd z vyžiadaného súdneho spisu na účely predmetného prerokovania sťažnosti zistil, že okresnému súdu bolo 6. júna 2011 doručené podanie súdneho exekútora – návrh pripustenie zmeny účastníka, ku ktorému bolo priložené oznámenie pôvodného veriteľa o postúpení pohľadávky a návrh sťažovateľa na zmenu účastníka konania z 30. mája 2011. Okresný súd o zmene účastníkov napadnutého exekučného konania rozhodol 22. septembra 2011 uznesením č. k. 8 Er 2967/2000-21. Predmetné uznesenie okresného súdu prevzal súdny exekútor 25. októbra 2011, právny zástupca sťažovateľa 31. októbra 2011 a pôvodný veriteľ 28. októbra 2011.

Dňa 28. októbra 2011 boli okresnému súdu vrátené nedoručené zásielky pre povinných v 1. až 3. rade s vyznačením, že adresáti sú neznámi na adresách, na ktoré sa im doručovalo. Dňa 22. novembra 2011 bola okresnému súdu vrátená zásielka pre povinného vo 4. rade s poznámkou, že zásielku neprevzal v odbernej lehote.

Dňa 29. februára 2012 dal zákonný sudca písomný pokyn na zisťovanie pobytu povinných v 1. až 3. rade s tým, že súdna kancelária vykonala úkony smerujúce k zisteniu pobytu povinných 20. júna 2012.

Dňa 5. októbra 2012 dal zákonný sudca písomný pokyn na doručenie uznesenia okresného súdu povinným na adresy zistené výzvou z júna 2012. Súdna kancelária doručovala predmetné uznesenie až 21. decembra 2012. Dňa 4. januára 2013 boli okresnému súdu vrátené nedoručené zásielky pre povinných v 1. až 3. rade s poznámkou, že adresát je na uvedenej adrese neznámy.

Dňa 19. februára 2013 bolo okresnému súdu doručené podanie sťažovateľa z 15. februára 2013 – žiadosť o prijatie opatrení umožňujúcich doručenie rozhodnutia súdu povinným, v ktorom sťažovateľ žiada urobiť primerané opatrenia, napr. doručiť uznesenie povinným, ustanoviť im opatrovníka alebo rozhodnúť o tom, že písomnosti sa budú doručovať povinným uložením v spise.

Dňa 27. februára 2013 zákonný sudca dal písomný pokyn na doručovanie uznesenia povinným v 1. a 2. rade prostredníctvom Obvodného oddelenia Policajného zboru Dunajská Streda s výzvou, aby tento šetril pobyt povinných. Súdna kancelária zaslala zásielku s uznesením príslušnému obvodnému oddeleniu 10. júla 2013. Táto zásielka s uznesením okresného súdu bola povinnému v 3. rade doručená 11. júla 2013.

Dňa 14. augusta 2013 bol okresnému súdu doručený prípis Obvodného oddelenia Policajného zboru Dunajská Streda z ktorého vyplýva, že povinný v 1. rade má hlásený pobyt bezdomovca na území Dunajskej Stredy, dostavil sa na políciu a prevzal zásielku 19. júla 2013 s tým, že uviedol aj adresu, na ktorej sa zdržiava spolu s manželkou – povinnou v 2. rade.

Dňa 27. novembra 2013 okresný súd doručoval uznesenie povinnej v 2. rade na adresu vo Veľkom Mederi. Dňa 24. júla 2014 okresný súd doručoval uznesenie povinnej

v 2. rade na adresu vo Veľkom Mederi prostredníctvom Obvodného oddelenia Policajného zboru Veľký Meder s tým, že zásielka jej bola doručená 4. augusta 2014.

Dňa 10. septembra 2014 zákonný sudca vyznačil písomne pokyn s poznámkou – uznesenie nadobudlo právoplatnosť 20. augusta 2014.

Sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Er 2967/2000.

Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08, I. ÚS 326/2010).

Zo sťažnosti sťažovateľa a zo súdneho spisu vyplýva, že konanie vo veci návrhu sťažovateľa o pripustení jeho vstupu do konania na strane oprávneného na miesto pôvodne oprávneného trvá tri roky a štyri mesiace. Okresný súd rozhodol o návrhu sťažovateľa na zmenu účastníka konania 22. septembra 2011. Okresný súd následne doručoval toto uznesenie účastníkom konania s tým, že sa opakovane nepodarilo doručiť zásielky pre povinných. Okresný súd následne vykonal šetrenie na účely zistenia pobytu povinných v 1. až 3. rade, doručoval zásielku prostredníctvom polície. Ústavný súd konštatuje, že v tomto období sa vyskytli aj ojedinelé obdobia nečinnosti – nie dlhšie ako šesť mesiacov.

Za rozhodujúce považuje ústavný súd to, že okresný súd vyvinul úsilie na doručenie zásielok s uznesením z 22. septembra 2011 povinným s tým, že z písomného pokynu zákonného sudcu z 10. septembra 2014 vyplýva, že predmetné uznesenie považuje okresný

súd za doručené všetkým účastníkom exekučného konania, pričom dospel k záveru, že toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 20. augusta 2014.

Z uvedeného vyplýva, že okresný súd konal v zásade plynulo, vyvinul primerané úsilie smerujúce k doručeniu uznesenia, ktorým sa rozhodlo o zmene účastníka konania. Námietku sťažovateľa o tom, že okresný súd mal vykonať iné opatrenia – napr. ustanovenie opatrovníka a pod., možno akceptovať len čiastočne. Občiansky súdny poriadok dáva možnosť konajúcemu súdu zvoliť viaceré opatrenia, pričom konkrétny výber príslušných procesných opatrení je vecou úvahy súdu. Jeho úlohou je dbať na procesné práva a povinnosti všetkých účastníkov, preto je tiež potrebné, aby konajúci súd zisťoval pobyt účastníkov konania. Rozsah a intenzita takéhoto šetrenia je v zásade vecou úvahy súdu s tým, že by malo ísť o efektívne a vecne vykonávané šetrenie. Až takéto šetrenie súdu umožňuje záver o tom, či pobyt účastníka je neznámy a či možno takému účastníkovi ustanoviť opatrovníka, prípadne rozhodnúť o tom, že písomnosti určené tomuto účastníkovi sa budú doručovať uložením v súdnom spise.

Zo súdneho spisu takto možno urobiť záver, že po podaní sťažnosti podľa § 62 a nasl. zákona o súdoch a po podaní sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy okresný súd prijal opatrenia smerujúce k zabezpečeniu ochrany základného práva sťažovateľa. V zmysle písomného pokynu zákonného sudcu malo uznesenie o zmene účastníkov konania nadobudnúť právoplatnosť, čím sťažovateľ nadobudol procesné postavenie oprávneného v exekučnom konaní. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoj právny názor vyplývajúci z jeho doterajšej judikatúry, podľa ktorého ak sa náprava vo veci sťažovateľa zabezpečí v rámci všeobecného súdnictva, tak ústavný súd v zásade nemôže vysloviť porušenie sťažovateľom označeného základného práva (m. m. I. ÚS 191/06, IV. ÚS 263/08), pričom v okolnostiach posudzovaného prípadu táto skutočnosť zakladá aj dôvod na odmietnutie sťažnosti už pri jej predbežnom prerokovaní.

Ústavný súd takto dospel k záveru, že zistené pochybenia v postupe okresného súdu nedosahujú takú intenzitu, aby umožňovali vyslovenie porušenia základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom

okresného súdu v napadnutom konaní po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, a preto ju pri predbežnom prerokovaní odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. septembra 2014